

§ 16B TILLADELSE

KVÆGBRUG - SØNDERVANGSVEJ 23, 4583 SJÆLLANDS ODDE

MILJØTEAM

DATO: 27. NOVEMBER 2018

SAGSID: 306-2018-8352

Denne tilladelse er udarbejdet af:

Odsherred Kommune

Nyvej 22

4573 Højby

Telefon 59 66 66 66

E-mail kommune@odsherred.dk

Web www.odsherred.dk

Sag nr.: 306-2018-8352

Dokument nr.: 306-2018-233547

Vedr. ejd. nr.: 33096

Dato: 27. november 2018

Sagsbehandler: LOHSR

Kvalitetskontrol: MIKBA

Kontakt:

Center for Miljø og Teknik

Team Miljø

Telefon 59 66 60 35

E-mail miljoe@odsherred.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING	4
	IKKE TEKNISK RESUMÉ	4
	DATABLAD	6
2	AFGØRELSE	7
3	VILKÅR FOR TILLADELSE	8
	GENERELLE FORHOLD	8
	HUSDYRPRODUKTION	9
	LANDSKABELIGE VÆRDIER	9
	STALDANLÆG OG DRIFT	9
	OPBEVARINGSANLÆG	10
	GENER: LUGT, STØJ, STØV, LYS OG FLUER	10
	FORURENING	13
	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	14
4	VURDERING - STALDANLÆG M.V.	15
	KORT BESKRIVELSE	15
	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	16
	PRODUKTION, STALDANLÆG OG DRIFT	20
	GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET	25
	GENER FRA HUSDYRBRUGET	27
	FORURENING FRA HUSDYRBRUGET	33
	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	43
5	SAMMENFATNING	45
6	OFFENTLIGHED OG HØRING	46
7	KLAGEVEJLEDNING	47
8	KOPI AF AFGØRELSEN	48
9	BILAG	49

1 INDLEDNING

IKKE TEKNISK RESUMÉ

Ansøgning

Der er ansøgt om tilladelse til ændring af malkekvægsproduktionen på Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde. Husdyrbruget producerer i dag på grundlag af en miljøgodkendelse fra 2015, der omfatter en maksimal produktion på 280 malkekøer (tung race), 15 kælvekvier og 80 småkalve (0-6 mdr.).

Der er ansøgt om et ændret projekt, hvor der ønskes en anden udnyttelse af de eksisterende stalde, samt anvendelse af en ældre kviestald. Ændringen medfører krav om tilladelse. Det betyder, at hele husdyrbruget skal vurderes efter principperne i ny husdyrregulering, hvor det er produktionsarealet - og ikke dyreholdets størrelse, der skal have en tilladelse.

Der er ansøgt om tilladelse til et produktionsareal på i alt 2.700 m². Det ansøgte produktionsareal er 100 m² større end produktionsarealet i den nuværende miljøgodkendelse. Den nye tilladelse giver mulighed for fleksibilitet i forhold til hvilke dyretyper, der er i staldene og sætter ingen grænse for den maksimale produktion med hensyn til antallet af dyr på produktionsarealet. Tilladelsen giver derved mulighed for at producere ubegrænset inden for rammerne af anden lovgivning herunder dyreværnsloven.

Projektet omfatter produktionsarealet i eksisterende stalde. Kostalden og kalvestalden er i brug i nudriften jf. miljøgodkendelsen fra 2015. Derudover inddrages produktionsarealet i en eksisterende kviestald. Husdyrbruget har to eksisterende gyllebeholdere (hhv. 3110 m³ og 1140 m³), samt ensilagepladser (i alt 600 m²). Derudover er der en separat beholder (180 m³), der anvendes til opbevaring af restvand.

Husdyrgødningen udspredes på bedriftens egne arealer og på arealer med gylleaftale.

Tilladelse

Der meddeles tilladelse på vilkår til det ansøgte projekt.

Projektet er omfattet af husdyrbrugloven og Odsherred Kommune har vurderet projektet i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne. Resultatet af de væsentligste miljøpåvirkninger er opsummeret herunder.

Dispensation

Der meddeles dispensation i henhold til husdyrbruglovens § 9, stk. 3 til kviestaldens placering i forhold til afstandskravet til offentlig vej (Søndervangsvej). Stalden er placeret ca. 11 meter fra offentlig vej.

Landskabelige værdier

Der etableres ikke nyt byggeri i forbindelse med et ansøgte projekt. Projektet vil således ikke medføre væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier.

Lugt, støj, støv, lys og fluer

Der er beregnet lugtgeneafstande for det ansøgte projekt i henhold til husdyrbruglovens beskyttelsesniveau. Beregningerne viser, at de lovbestemte genekriterier er overholdt i forhold til nærmeste beboelsesbygning uden landbrugspligt, men ikke til nærmeste byzoneområde og samlet bebyggelse. Det ansøgte projekt overholder kravene i 50 % reglen og Odsherred Kommune har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til projektet. Der fastsættes vilkår om, at produktionsarealet i den gamle kviestald ikke må

benyttes i mindst 5 måneder om året, herunder maj, juni, juli, august og september – af hensyn til lugt-påvirkning af omgivelserne.

Projektet vil medføre ca. 966 transporter til og fra ejendommen om året. Det betyder, at der vil være 2-3 transporter om dagen i gennemsnit, når der ses bort fra den sæsonprægede transport ved udspredding af husdyrgødning. Antallet af transporter er uændret i forhold til nudriften. Ind- og udkørsel fra husdyrbruget vurderes at kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende, idet den nærmeste nabobeboelse ligger i en afstand af ca. 105 meter fra husdyrbruget.

Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre væsentlige gener for de omboende i form af lugt, støj, støv, lys eller fluer.

Ammoniak

Der er beregnet en samlet emission af ammoniak fra staldanlæg og gødningslagre ved den ansøgte produktion på 3.268 kg N/år. Produktionen medfører en ammoniakemission, der er 47 kg N/år mindre end i nudriften (jf. miljøgodkendelsen fra 2015).

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område i forhold til husdyrbrugets anlæg er N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Området indeholder to habitatområder: H135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og H244 Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, to fuglebeskyttelsesområder: F94 Sejerø Bugt og Nekselø og F99 Saltbæk Vig, samt Ramsarområde: R18 Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig. Natura 2000 området er ca. beliggende 300 meter sydvest for husdyrbruget. Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig påvirkning af naturtyper i Natura 2000-området.

Bilag IV arter

Følgende arter kan forekomme i området: vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

BAT (bedste tilgængelige teknologi)

Det ansøgte projekt overholder ikke husdyrbruglovens krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med hensyn til ammoniak.

Det samlede BAT-emissionskrav for ammoniak i det ansøgte projekt er beregnet til **2.648 kg N/år**. I det ansøgte projekt indgår følgende teknologier, der reducerer ammoniaktabet fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg:

- Teltoverdækning af den store gyllebeholder

Ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg i det ansøgte projekt er med de anvendte teknologier beregnet til **3.268 kg N/år**. Ammoniakfordampningen fra det ansøgte projekt er således **620 kg N/år** større end det beregnede BAT-emissionsniveau for ammoniak. Odsherred Kommune har på baggrund af ansøgers BAT redegørelse og proportionalitetsberegninger vurderet, at BAT kravet kan fraviges i det konkrete projekt.

DATABLAD

Ejendomsnummer: 3060033096 (Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde)

CVR-nummer: 39171252

CHR-nr.: 12000

Ansøger: Nikolaj Kristian Jensen
Søndervangsvej 23
4583 Sjællands Odde
Mobil: 2014 0803

Ejer af ejendommen: Nikolaj Kristian Jensen
Søndervangsvej 23
4583 Sjællands Odde

Kontaktperson: Nikolaj Kristian Jensen
Søndervangsvej 23
4583 Sjællands Odde

Mobil: 2014 0803
E-mail: nikolaj.k.jensen@hotmail.com

Konsulent: VKST Husdyr & Miljø v/ Ann Frost
Fulbyvej 15
4180 Sorø
Telefon: 5786 5000
Mobil: 2165 7231
E-mail: af@vkst.dk

Tilsynsmyndighed: Odsherred Kommune
Nyvej 22
4573 Højby
Tlf. 5966 6666

Vigtige datoer: Tilladelsen meddeles og offentliggøres:
Tirsdag den 27. november 2018

Klagefristen udløber:
Torsdag den 27. december 2018

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet
Inden: den 27. november 2024 (6 år)

2 AFGØRELSE

Tilladelse

Odsherred Kommune meddeler hermed tilladelse til ændring af malkekvægsproduktionen på ejendommen Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde. (CVR nr. 39171252). Ændringen sker i eksisterende bygninger:

- Eksisterende kostald (3.020 m²)
- Eksisterende kalvestald (219 m²)
- Eksisterende kviestald (130 m²) - benyttes ikke i nudrift

Der meddeles tilladelse til følgende produktionsarealer i husdyrbrugets stalde:

Kostalden:

- 1200 m² - sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
- 1040 m² - sengestald med spalter (kanal, linespil) til malkekøer, kvier og stude
- 260 m² - dybstrøelsesstald til malkekøer, kvier og stude

Kalvestalden:

- 100 m² - dybstrøelsesstald til kalve (<6 mdr.)

Kviestalden:

- 100 m² - spaltegulvbokse til kvier (>6 mdr.)

Der meddeles tilladelse til et samlet produktionsareal på 2700 m² i staldene, samt et overfladeareal på 923 m² på husdyrbrugets gyllebeholdere. Tilladelsen meddeles på en række vilkår, der fremgår af næste afsnit.

Det er Odsherred Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlig påvirkning af miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Odsherred Kommune har endvidere vurderet, at projektet ikke vil gøre skade på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000 område og at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Tilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbek. nr. 1020 af 6. juli 2018 (husdyrbrugloven).

Dispensation

Der meddeles dispensation i henhold til husdyrbruglovens § 9, stk. 3 til kviestaldens placering i forhold til afstandskravet til offentlig vej (Søndervangsvej).

Projektet må ikke igangsættes, før der er givet eventuelle andre nødvendige tilladelser. Der gøres opmærksom på, at denne tilladelse ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse eller lign. efter anden lovgivning.

Tilladelsen er gældende pr. 27. november 2018, hvor den er offentliggjort på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk.

Odsherred Kommune, den 27. november 2018

Lone H. Sørensen, Agronom

3 VILKÅR FOR TILLADELSE

Tilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for ændring af husdyrbruget på Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde. Vilkårene sikrer, at indretning og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, landskab, natur, jord, vandmiljø, naboer, uhygiejniske forhold og affaldsproduktion.

Odsherred Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgningsmaterialet. Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

GENERELLE FORHOLD

1. Tilladelsen omfatter samtlige aktiviteter knyttet til husdyrbruget på ejendommen Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde vedrørende CHR nr. 12000 og CVR nr. 39171252.
2. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i tilladelsen og det tilhørende ansøgningsskema nr. 201345, version 4 og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
3. Vilkårene i denne tilladelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor tilladelsen træder i kraft.
4. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest den 27. november 2024 (6 år).
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af tilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte, skal være bekendt med relevante vilkår.
6. Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før husdyrbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af husdyrbruget
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
  - Ophør af produktionen

HUSDYRPRODUKTION

7. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel.

Stald	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Tilladte dyrearter, dyretyper og staldsystemer
Kostald	3020	1200	Malkekøer, kvier og stude Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		1040	Malkekøer, kvier og stude Sengestald med spalter (kanal, linespil)
		260	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse
Kalvestald	219	100	Kalve (under 6 mdr.) Dybstrøelse
Kviestald	130	100	Kvier (over 6 mdr.) * Fuldspalter
I alt		2700	

* Der er ikke fastsat en emissionsfaktor for fuldspaltegulv til kvier over 6 mdr. I IT-ansøgningen er der valgt "spaltegulvbokse til ammekøer, slagtekalve over 6 mdr." idet, det er den staldtype, der ligner mest med hensyn til emission af lugt og ammoniak.

8. Produktionsarealerne skal placeres i staldene som vist på situationsplanen i bilag 2
9. Produktionsarealets størrelse i det enkelte staldafsnit må ikke overstige det angivne areal jf. tabellen i vilkår 7.
10. Staldsystemet i det enkelte staldafsnit skal svare til det tilladte jf. tabellen i vilkår 7.
11. Dyrearter og dyretyper i det enkelte staldafsnit skal svare til det tilladte jf. tabellen i vilkår 7.

LANDSKABELIGE VÆRDIER

Ingen vilkår

STALDANLÆG OG DRIFT

12. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse af sengebåse, spaltearealer og foderbord.

OPBEVARINGSANLÆG

13. Gyllebeholdernes samlede overfladeareal må maksimalt være 923 m²:

Beholder	Rumfang	Overfladeareal
Lille gyllebeholder (1992)	1.140 m ³	658 m ²
Store gyllebeholder (2006)	3.110 m ³	265 m ²
I alt		923 m²

14. Den store gyllebeholder (3.110 m³) skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
15. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
16. Skader på teltdugen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
17. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås en aftale om reparation inden for to hverdage fra skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
18. Eventuelle skader på teltoverdækningen skal noteres i en logbog med angivelse af dato for skaden, samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved miljøltilsyn.
19. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
20. Beholdere for flydende husdyrgødning skal tømmes helt mindst én gang årligt og efterses for revner og skader mv. med henblik på reparation og vedligeholdelse. Eftersyn og eventuelle tiltag skal noteres i logbogen for flydelaget.
21. Håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn, således at spild undgås og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
22. Påfyldning af gyllevogne o. lign. skal enten foregå på en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af gylle undgås.
23. Transport af husdyrgødning på offentlige veje skal foregå i lukket vogn, så spild af gødning fra åbninger, slanger m.v. forhindres. Eventuelt spild af gødning skal straks opsamles.

GENER: LUGT, STØJ, STØV, LYS OG FLUER

Lugt

24. Produktionsarealet i kviestalden må ikke benyttes i mindst 5 måneder om året, herunder maj, juni, juli, august og september.
25. Husdyrbruget skal renholdes og drives således, at lugtgener begrænses mest muligt.
26. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget giver anledning til væsentlig større lugtgener end forudsat i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan for at

nedbringe lugtgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

27. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at eventuelle klager over lugt er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervise, at de i ansøgningen forudsatte lugtbidrag er overholdt.

Støj

28. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i det åbne land må ikke overstige følgende værdier, målt ved boliger eller ved opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB(A) i ethvert punkt ved opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

29. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse (områdetype 3) må ikke overstige følgende værdier, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB(A) i ethvert punkt i områdetype 3 (blandet bolig- og erhvervsområde).

30. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i boligområder for åben og lav boligbebyggelse (områdetype 5) må ikke overstige følgende værdier, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	45 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	40 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	40 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	40 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	35 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 50 dB(A) i ethvert punkt i områdetype 5 (boligområder for åben og lav boligbebyggelse).

31. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i sommerhusområder og rekreative områder (områdetype 6) må ikke overstige følgende værdier, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB (A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

	Tidsrum	dB (A)
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	40 dB(A) (8 timer)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	40 dB(A) (7 timer)
	kl. 14.00 - 18.00	35 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	35 dB(A) (8 timer)
Alle dage (aften)	kl. 18.00 - 22.00	35 dB(A) (1 time)
Alle dage (nat)	kl. 22.00 - 07.00	35 dB(A) (½ time)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 50 dB(A) i ethvert punkt i områdetype 6 (sommerhusområder og rekreative områder).

32. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkår 28-31 om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
33. Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledninger om støj (pt. nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993).
34. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre dette arbejde.
35. Såfremt de stillede støjkrav ikke er overholdt, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere støjgenerne og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Støv

36. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener for de omboende.
37. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget give anledning til væsentlige støvgener, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere støvgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Lys

38. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige lysgener for de omboende.

39. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at husdyrbruget give anledning til væsentlige lysgener, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan med henblik på at reducere lysgenerne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden og derefter skal husdyrbruget gennemføre handlingsplanen. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

40. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
41. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

FORURENING

Spildevand (restvand)

42. Udsprinklingsanlægget til restvand, herunder opsamlingsbeholder og udsprinklingspumpe, skal dimensioneres i henhold til Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 (senest revideret 20. september 2012). Alternativt skal der udarbejdes en redegørelse for udsprinklingsanlæggets dimensionering, der dokumenterer tilsvarende sikkerhed for, at udbringning af restvand kan ske miljømæssigt forsvarligt. Dokumentation for udsprinklingsanlægget skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved miljøtilsyn.
43. Der skal altid være et afgrødeareal på minimum 900 m² til rådighed for udsprinkling af restvand fra ensilagepladser, kørearealer mv., hvor restvandet kan udsprinkles miljømæssigt forsvarligt.

Oplag af olie, kemikalier o. lign.

44. Olier og kemikalier skal opbevares og håndteres i overensstemmelse med Odsherred Kommunes regulativ for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.
45. Tankning af brændstof til traktorer og maskiner skal til en hver tid ske på en plads, der er indrettet med fast og tæt bund og således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til kloak, dræn, vandløb, jord eller grundvand.

Affald

46. Der skal til en hver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Odsherred Kommunes affaldsregulativer.
47. Olie- og kemikalieaffald skal opbevares og håndteres i overensstemmelse med Odsherred Kommunes regulativ for opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.

Døde dyr

48. Døde dyr skal opbevares i lukket kasse, container eller lignende. Større dyr kan opbevares på fast underlag og med fast overdækning f.eks. en kadaverkappe. Opbevaringspladsen skal placeres minimum 15 meter fra offentlig vej og på et egnet sted, således, at der i tidsrummet indtil afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

49. Ammoniakemissionen fra husdyrbrugets samlede anlæg må ikke overstige 3.268 kg N/år. Se endvidere vilkår 14-18 om teltoverdækning af gyllebeholder.

4 VURDERING - STALDANLÆG M.V.

Odsherred Kommune har vurderet projektets mulige påvirkninger af miljøet jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder landskab, natur, jord, vandmiljø, naboer samt affald og ressourceforbrug.

På baggrund af disse vurderinger, er der fastsat vilkår for produktionsarealets størrelse, samt indretning og drift af husdyrbruget.

KORT BESKRIVELSE

Tilladelsen omfatter samtlige aktiviteter, herunder indretning og drift af husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger, der hører til husdyrbruget på Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde.

Der er knyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 12000 til ejendommen. Husdyrbruget ejes og drives af Nikolaj Kristian Jensen under CVR nr. 39171252.

Dyrehold og staldanlæg mv.

Nikolaj Kristian Jensen har den 23. marts 2018 ansøgt om § 16 b tilladelse til ændring af produktionen på ejendommen Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde. Ansøgningen er indsendt elektronisk via husdyrgodkendelse.dk - skema nr. 201345, version 4.

Projektet omfatter produktionsarealet i eksisterende stalde. Kostalden og kalvestalden er i brug i nudriften jf. miljøgodkendelsen fra 2015. Derudover inddrages produktionsarealet i en eksisterende kviestald. Husdyrbruget har to eksisterende gyllebeholdere, hvoraf den ene har teltoverdækning.

Placering af stalde og gyllebeholdere mv. fremgår af figur 1 og situationsplanen i bilag 1.

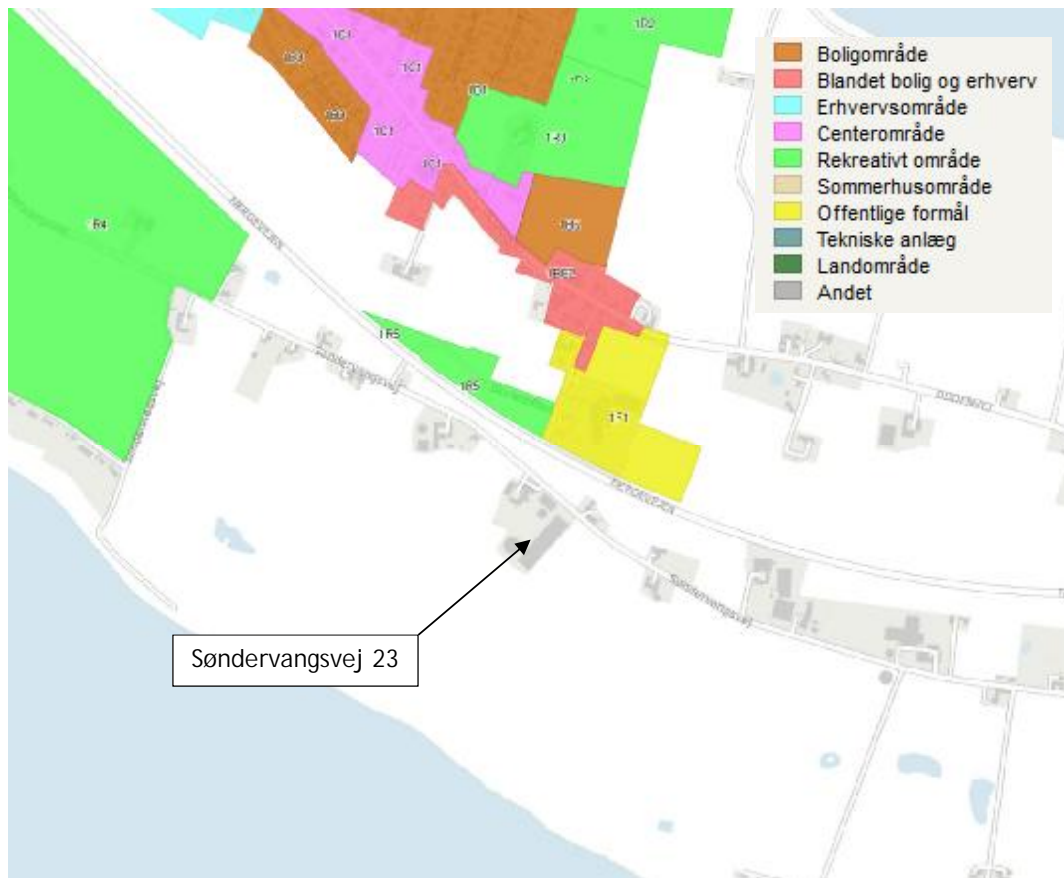

Figur 1. Husdyrbrugets eksisterende anlæg

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Lokalisering og afstandskrav

Husdyrbruget ligger i landzone syd for Havnebyen på Sjællands Odde. Figur 2 viser husdyrbrugets placering i forhold til planrammerne i Odsherreds Kommuneplan 2017-2029.

Figur 2. Husdyrbrugets placering i forhold til kommuneplanrammer.

Nærmeste byzoneområde ligger ca. 85 meter nord for husdyrbruget (rammeområde 1F1 - Odden Skole og forsamlingshus). Rammeområdet er udlagt til fremtidig byzone. Indenfor rammeområde 1F1 ligger tillige en fodboldbane, som er omfattet af lokalplan nr. S04-02 (Fodboldbane ved Odden Skole).

Nærmeste byzoneområde med boliger, ligger ca. 225 meter nord for husdyrbruget (rammeområde 1BE2 - Oddenvej øst - Havnebyen). Rammeområdet er udlagt til fremtidigt byzoneområde. Vest for Odden Skole ligger rammeområde 1R5 - Odden Power Park, som ligger i landzone og har fremtidig zonestatus som landzone.

Nærmeste sommerhusområde ligger ca. 1.700 meter vest-nordvest for husdyrbruget (rammeområde 1S2 - Yderby Lyng sommerhusområde).

Den nærmeste nabobeboelse (Skoletoften 11, 4583 Sjællands Odde) ligger indenfor rammeområde 1F1 ca. 105 meter nord for kvistalden.

Den nærmeste nabobeboelse i landzone (Søndervangsvej 25, 4583 Sjællands Odde) er uden landbrugspligt og ligger ca. 120 meter vest for kalvestalden.

Den nærmeste beboelse (Søndervangsvej 30, 4583 Sjællands Odde) ligger på samme ejendom som husdyrbruget og er derfor ikke omfattet af afstandskravet for nabobeboelse.

Det er ikke tilladt at etablere, udvide og ændre husdyrbrug, der medfører forøget forurening, i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse og i en afstand mindre end 50 meter fra eksisterende og fremtidige byzone- og sommerhusområder, lokalplanlagte områder i landzone udlagt til boligformål m.v. (husdyrbrugloven § 6).

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at forbudszonen på 50 meter er overholdt.

Placering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv. skal desuden overholde afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8. Tabel 1 viser anlæggenes placering i forhold til disse afstandskrav.

Tabel 1. Placering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg ift. afstandskrav

Nærmeste....	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Ikke almene vandforsyningsanlæg	290 meter	Privat brønd nord for husdyrbruget Skoletofte 1	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	420 meter	Boring DGU nr. 184.9 - øst for husdyrbruget	50 meter
Vandløb	1800 meter	Vandløb vest for husdyrbruget	15 meter
Dræn	> 15 meter	Jf. ansøgers oplysninger (Projektet omfatter ikke nyt byggeri)	15 meter
Sø	500 meter	Sø sydøst for husdyrbruget	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	11 meter	Søndervangsvej i forhold til eksisterende kviestald	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	Ingen i nærheden	25 meter
Beboelse på samme ejendom	2 meter	Stuehuset i forhold til eksisterende kalvestald	15 meter
Naboskel	90 meter	Naboskel (Skoletofte 11) i forhold til eksisterende kviestald	30 meter

Det ansøgte projekt omfatter ikke byggeri af nye stalde mv. Kostalden og kalvestalden bliver anvendt i nudriften jf. miljøgodkendelsen fra 2015. Kviestalden har været taget ud af brug i nudrift og tages i brug igen i ansøgt drift. Kviestalden ligger ca. 11 meter fra Søndervangsvej og kan således ikke overholde afstandskravet på 15 meter til offentlig vej. Da der er tale om en eksisterende stald, der tages i brug igen, meddeler Odsherred Kommune dispensation fra afstandskravet til offentlig vej. Der fastsættes ingen vilkår i relation til dispensationen.

Kalvestalden ligger meget tæt på stuehuset og kan således ikke overholde afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom. Der er tale om en eksisterende bygning, der er opført for mere end 100 år siden jf. oplysninger i BBR registeret. Stalden har været i brug både i nudrift og 8 års drift og er opført før miljølovgivningen blev indført. På denne baggrund er det ikke relevant at meddele dispensation.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at alle afstandskrav jf. husdyrbruglovens § 8 er overholdt.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Ved vurderingen af nyt byggeri skal der tages hensyn til naturbeskyttelseslovens og planlovens regler om bygge- og beskyttelseslinjer. Det ansøgte projekt omfatter ikke nyt byggeri og der er derfor ikke foretaget nærmere vurdering i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer.

Særlige landskabelige, geologiske, natur-, rekreative eller kulturmæssige områder udpeget i den fysiske planlægning (kommuneplanen)

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger i et område, der i Kommuneplanen 2017- 2029 er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Bevaringsværdige landskaber indeholder værdifulde naturområder og kulturhistoriske værdier. Bevaringsværdige landskaber er som udgangspunkt forbeholdt jordbrugerhvervet.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for områder, der er udpeget som nationalt geologisk interesseområde, større uforstyrrede landskaber, kystlandskab, naturbeskyttelsesområde, potentielle naturområder, økologiske forbindelser og litorinaskrænter.

Husdyrbruget ligger endvidere uden for kommuneplanens udpegninger til jordbrugsområde, område for store husdyrbrug, samt særligt værdifulde jordbrugsområder.

Naturområder

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for internationale beskyttelsesområder (Natura 2000), beskyttede naturtyper (§ 3-områder), lavbundsområder og fredede områder.

Kulturhistoriske værdier

Husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningsopbevaringsanlæg mv.) ligger uden for områder, der er udpeget som kulturmiljø, kulturarvsareal og kirkeomgivelser i kommuneplan 2017- 2029.

Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Der må ifølge museumsloven § 29 a ikke foretages ændringer i tilstanden af sten- og jorddiger. Det nærmeste registrerede sten- og jorddige ligger ca. 125 meter vest for husdyrbruget.

Odsherred Kommune vurderer samlet på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets beliggenhed ikke er i strid med kommuneplanens udpegninger mht. særlige landskabelige, geologiske, natur-, rekreative eller kulturmæssige områder, naturområder eller kulturhistoriske værdier.

Odsherred Kommunes Landskabsanalyse 2012 - karakterområdet Odden

Odsherred Kommune har vurderet de landskabelige påvirkninger af projektet og i den forbindelse inddraget anbefalingerne fra Odsherred Kommunes Landskabsanalyse 2012:

Husdyrbruget er beliggende i karakterområdet Odden, der er en langstrakt smal landtange med hav på begge sider. Odden er karakteriseret ved højtliggende bakket morænelandskab med intensivt dyrkede, mellemstore marker og frugtplantager, der brydes af enkelte løvhegn og bevoksede diger. Mindre gårde og landsbyer er placeret i det bakkede terræn. Området rummer vide udsigter i kystlandskabet og fra de

åbne, højtliggende marker. Området rummer større tekniske anlæg som Odden Færgehavn og Søværnets Våbenkursus, som fremstår tydeligt i landskabet.

For karakterområdet Odden anbefaler landskabsanalysen, at nyt landbrugsbyggeri opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, herunder under hensyntagen til områdets overordnede bebyggelsesstruktur med bebyggelser langs veje, samt i materialevalg og farver i tråd med den eksisterende bebyggelse.

Vurdering af anlæggets placering i landskabet

Der opføres ikke nyt byggeri i forbindelse med det ansøgte projekt.

Odsherred Kommune vurderer samlet i den konkrete sag, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier i området. Der stilles ikke vilkår i relation til de landskabelige værdier.

PRODUKTION, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionsarealer, dyrearter, dyretyper og staldsystemer

Der er ansøgt om i alt 2700 m² produktionsareal til malkekøer, kvier, stude og kalve. Tabel 2 viser hvordan produktionsarealet er fordelt i de forskellige stalde og staldafsnit. Det fremgår også hvilke dyrearter, dyretyper og staldsystemer, der er ansøgt om i de enkelte staldafsnit. Denne fordeling ligger til grund for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger.

Tabel 2. Oversigt over husdyrbrugets ansøgte stalde, produktionsarealer, dyrearter, dyretyper og staldsystemer

Stald	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyrearter, dyretyper og staldsystemer
Kostald	3020	1200	Malkekøer, kvier og stude Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		1040	Malkekøer, kvier og stude Sengestald med spalter (kanal, linespil)
		260	Malkekøer, kvier og stude Dybstrøelse
Kalvestald	219	100	Kalve (under 6 mdr.) Dybstrøelse
Kviestald	130	100	Kvier (over 6 mdr.) * Fuldspalter
I alt		2700	

* Der er ikke fastsat en emissionsfaktor for fuldspaltegulv til kvier over 6 mdr. I IT-ansøgningen er der valgt "spaltegulvbokse til ammekøer, slagtekalve over 6 mdr." idet, det er den staldtype, der ligner mest med hensyn til emission af lugt og ammoniak.

Produktionsarealer

Produktionsarealet i kostalden indrettet med sengebåse med spaltegulv (2240 m²), samt et mindre velfærdsområde med dybstrøelse (260 m²). Kalvestalden er indrettet med dybstrøelse (100 m²) og kviestalden er indrettet med fuldspalter (100 m²). Det samlede produktionsareal udgør 2700 m².

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at produktionen skal indrettes i overensstemmelse med det ansøgte med hensyn til staldenes produktionsarealer, staldsystem og dyrehold. Vilkåret er stillet for at fastholde forudsætningerne for beregningerne af ammoniak og lugt.

Husdyrgødning

Størstedelen af husdyrgødningen håndteres som gylle. Udslusning af gylle fra kostalden sker én gang ugentligt og varer ca. 2 timer. Gyllen fra kostalden pumpes i et lukket rørsystem til den store eller den lille gyllebeholder. Gyllen fra den gamle kviestald suges fra pumpebrønden og udbringes direkte på marken eller pumpes til den lille gyllebeholder. Kalvestalden har fast gulv og der er afløb til spaltealet i kviestalden. Gyllen opbevares i ejendommens to gyllebeholdere, hvoraf den ene har teltoverdækning.

Dybstrøelse udbringes direkte fra stalden eller opbevares i kompoststak i marken i henhold til reglerne herom. Fast gødning fra kalveboksene opbevares i gyllebeholder.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Foder

Der fremstilles foder af majs og græs fra egen avl, samt indkøbte råvarer. Alt foder og korn opbevares i hhv. ensilagesiloer og korn/foderlade. Det forventede årlige foderforbrug fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Forventet årligt foderforbrug

Korn	165 tons
Majsensilage	1.800 tons
Græsensilage	600 t
HP pulp	700 t
Mask	920 tons
Halm	170 t
Sojaskrå/rapskager	80/220 tons
Mineraler/kridt/mm	20 t

Husdyrbrugets ensilageopbevaringsanlæg udgør i alt ca. 600 m²

Staldhygiejne

Ansøger oplyser, at rengøring i stalderne og omkring ejendommen foretages jævnligt for at undgå uhygiejniske forhold og mindske risikoen for luftgener for de omkringboende.

Odsherred kommune stiller vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder skal det sikres, at sengebåse inklusive gulve holdes tørre og rene, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i stalderne fjernes og fodringssystemer holdes rene (jf. NMK-132-00696). God staldhygiejne vil medvirke til at forebygge luftgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Odsherred Kommune vurderer herefter, at husdyrbrugets drift med hensyn til renholdelse af stalde mv. foregår miljømæssigt forsvarligt.

Spildevand (restvand)

Malkeanlæg og køletank rengøres og desinficeres med vaskemiddel (alkalisk) og syre og skylles med vand af drikkevandskvalitet. Vaskevand fra rengøring af stalde og malkeanlæg, samt drikkevandsspild ledes til gyllebeholder. Spildevandet udbringes sammen med husdyrgødningen på markerne. Spildevandet er indregnet i opgørelsen af gødningsmængderne og indgår derfor også i beregningen af opbevaringskapacitet for gyllen.

Mængden af spildevand fra stalderne, der afledes til gyllebeholder, er opgjort i tabel 4.

Tabel 4. Spildevandsmængde, der er indregnet i husdyrgødning (m³ pr. år) - beregnet ud fra 200 køer

Type	Anslået, m ³	Afledes til
Drikkevandsspild (0,4 m ³ pr. ko)	80	Indregnet i husdyrgødning
Rengøring af stalde og malkeanlæg (3 m ³ pr. ko)	600	Indregnet i husdyrgødning
I alt	680	Indregnet i husdyrgødning

Rengøring af maskiner mv. foregår på befæstet areal ved plansiloerne, hvorfra der er afløb til separat beholder (180 m³) for restvand. Restvand fra ensilagepladser og eksisterende kørearealer mellem ensilagepladser og kalvestalden ledes ligeledes til den separate beholder (180 m³). Der anvendes ikke saftgivende ensilage. Restvandet indregnes ikke ved opgørelse af opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning.

Mængden af restvand, der afledes til separat beholder fra udendørs arealer, er opgjort i tabel 5.

Tabel 5. Mængde af restvand, der ledes til separat opsamlingsbeholder (m³ pr. år)

Type	Anslået, m ³	Afledes til
Vaskevand, landbrugsmaskiner og marksprøjte	200	Separat beholder
Restvand fra eks. ensilagepladser, 600 m ² (0,7 m ³ pr. m ²)	420	Separat beholder
Restvand fra eks. kørearealer, 300 m ² (0,7 m ³ pr. m ²)	210	Separat beholder
I alt	830	Separat beholder

Ansøger oplyser, at restvandet opbevares i separat beholder (180 m²) og udsprinkles på markerne efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. For at sikre, at udsprinkling af restvand sker miljømæssigt forsvarligt, stiller Odsherred Kommune vilkår om, at udsprinklingsanlægget skal dimensioneres i henhold til Landbrugets Byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand af 8. oktober 2009 (revideret 20.09-2012). Alternativt kan der fremlægges en opgørelse af anlæggets dimensionering, der dokumenterer tilsvarende sikkerhed for, at udsprinklingen kan ske miljømæssigt forsvarligt. Der stilles desuden vilkår til udsprinklingsarealets størrelse. Odsherred Kommune vurderer herefter, at restvandet på husdyrbruget bliver håndteret miljømæssigt forsvarligt.

Odsherred Kommune vurderer, at spildevandet er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser for restvand og at det håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

Sanitært spildevand fra medarbejderfaciliteter såsom toilet, baderum, køkken mv. vurderes ikke i forbindelse med tilladelsen efter husdyrbrugloven.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at spildevand (restvand) håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Regnvand fra tage og befæstede arealer

Tagvand fra de eksisterende bygninger ledes til markdræn.

Husdyrbruget har ikke befæstede kørearealer mellem driftsbygningerne, hvor overfladevandet ledes til markdræn.

Mængden af regnvand fra tage og befæstede arealer, der udledes til markdræn i ansøgt drift er opgjort i tabel 6.

Table 6. Spildevandsmængde pr. år (afledes til markdræn)

Type	Anslået, m ³	Afledes til
Regnvand på tagflader, 3.346 m ² (0,7 m ³ pr. m ²)	2.342	Markdræn
Restvand fra befæstet areal, 0 m ² (0,7 m ³ pr. m ²)	0	Markdræn
I alt	2.342	Markdræn

Det kræver som udgangspunkt spildevandstilladelse i henhold til miljøbeskyttelsesloven at nedsive eller udlede overfladevand fra tagflader og befæstede arealer. Da der ikke opføres nyt byggeri eller ændres på størrelsen af de befæstede kørearealer i forbindelse med det ansøgte projekt vurderer Odsherred Kommune, at der i den konkrete sag ikke er behov for, at ansøge om spildevandstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven til bortskaffelse af overfladevand fra tagflader og befæstede arealer.

Oplag af olie og kemikalier m.v.

Dieselolie til maskiner mv. opbevares i typegodkendt, overjordisk olietank (1200 liter), der er placeret på betongulv i værkstedet (se situationsplan, bilag 1). Andre olieprodukter opbevares også i værkstedet på betongulv uden afløb.

Der anvendes både alkaliske og syreholdige rengøringsmidler til rengøring af robotmalkemaskinerne. Disse rengøringsmidler opbevares i et rum ved robotten. Rengøringsmidler til mælketanken opbevares i 200 liter tromler i tilknytning til mælkerummet. Spildevandet herfra løber i gyllekanalerne og indgår i kapacitetsberegningen for flydende husdyrgødning.

Pesticider opbevares i et aflåst kemirum med støbt gulv og uden afløb.

Medicin opbevares i medicinskab i kostalden.

For at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand, stilles der vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalier skal ske i overensstemmelse med reglerne i Odsherred Kommunes olie- og kemikaliereregulativ.

Der stilles der vilkår om, at tankning af brændstof skal ske på en plads med fast og tæt bund således, at spild kan opsamles og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at olie- og kemikalieprodukter, samt medicin håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Affald

Der produceres en række forskellige affaldstyper på husdyrbruget. Affaldet sorteres og bortskaffes til godkendte modtagere.

Plastik, papir og pap opbevares indendørs og bortskaffes via den kommunale ordning for erhvervsaffald.

Jern og metal bliver opbevares indendørs og bortskaffes til produkthandler eller via den kommunale ordning for erhvervsaffald.

Farligt affald som f.eks. batterier, akkumulatorer, tomme spraydåser m.v. opbevares indendørs og bortskaffes via den kommunale ordning for erhvervsaffald. Spildolie opbevares i 200 liter tromler i værkstedet (se situationsplanen, bilag 1) og bortskaffes via indsamlingsordning med henblik på genanvendelse (AVISTA OIL eller DOG).

Klinisk risikoaffald i form af medicinrester og -glas, samt kanyler opbevares indendørs og bortskaffes via dyrlægen eller den kommunale ordning for erhvervsaffald.

Bortskaffelse af affald reguleres af affaldsbekendtgørelsen, samt Odsherred Kommunes regulativer om affald, som alle borgere og virksomheder i kommunen er forpligtet til at følge.

Odsherred Kommune stiller vilkår om, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med reglerne i kommunens olie- og kemikalieregulativ for at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at affald håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på fast underlag overdækket med kadaverkappe indtil afhentning af DaKa. Opbevaringsfaciliteten er placeret bag kostalden ved den store gyllebeholder (se situationsplan, bilag 1). Der er mere end 200 meter til den nærmeste nabobeboelse. Afhentning sker normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse og indenfor almindelig arbejdstid.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Bekendtgørelsen stiller bl.a. krav om, at døde dyr skal opbevares sådan, at de er sikret mod ådselædende dyr og opbevaringsfaciliteten skal placeres i passende afstand fra offentlig vej for at forebygge spredning af smitstoffer.

Odsherred Kommune vurderer, at opbevaringsfacilitetens placering i forhold til naboerne ikke vil medføre lugtgener på grund af afstanden. For at undgå uhygiejniske forhold i forbindelse med opbevaring af døde dyr stiller Odsherred Kommune vilkår om, at døde dyr skal opbevares i lukket kasse, container eller lign. Større dyr kan placeres på fast underlag og med fast overdækning, f.eks. en kadaverkappe.

Odsherred Kommune stiller desuden vilkår om, at opbevaringsfaciliteten skal placeres minimum 15 meter fra offentlig vej og på et egnet sted, således at der i tidsrummet til afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at døde dyr vil blive håndteret og opbevaret miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET

Mængden af husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget vil afhænge af dyreholdets størrelse og sammensætning. Odsherred Kommune har vurderet opbevaringskapaciteten ud fra gødningsproduktionen, der blev beregnet i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2015. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil opbevaringskapaciteten blive vurderet igen, hvis forudsætningerne er ændret.

Flydende husdyrgødning

Størstedelen af husdyrgødningen fra produktionen består af gylle. Ifølge ansøgers oplysninger er den årlige gylleproduktion i ansøgt drift anslået til ca. 6000 tons gylle. Mængden af den producerede gødning og restvand, der ledes til gyllebeholder er opsummeret i tabel 7.

Tabel 7. Gødningsmængde mv., der ledes til gyllebeholder

Gødningstype	Mængde, m ³
Kvæggylle (inkl. restvand fra stalden)	6000
Restvand	0
Total	6000

Der ledes ikke restvand til gyllebeholderne.

Der er to gyllebeholdere på husdyrbruget, hvoraf den ene har naturligt flydelag som overdækning og den anden har teltoverdækning. Der føres regelmæssigt logbog for flydelaget på den beholder, der har flydelag og flydelaget reetableres, hvis det er nødvendigt. Flydelaget består af halm fra staldene.

Tabel 8 viser en oversigt over husdyrbrugets beholdere til flydende husdyrgødning mv.

Tabel 8. Opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning

Gødningstype	Overdækning	Kapacitet, m ³
Gyllebeholder 1994	Naturligt flydelag	1140
Gyllebeholder 2006	Teltoverdækning	3110
Forbeholder	-	12
Gyllekanaler (0,4 x 450 m ²)		180
Total		4442

Ansøger oplyser, at gyllebeholderne er lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring. Gyllebeholderne vil blive tømt én gang årligt for inspektion og evt. reparation. Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse i henhold til beholderkontrolordningen.

Odsherred Kommune har beregnet, at husdyrbruget har en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på ca. 8,9 måneder med en samlet gylleproduktion på 6000 m³ inkl. restvand fra stalden og opbevaringsanlæg på i alt 4.442 m³ ($4.442/6.000 \cdot 12$ mdr.). Beregningen er lavet uden fradrag i gødningsproduktionen for den periode, hvor kvierne i spaltstalden er på græs (min. 5 mdr. om året). Der er heller ikke lavet fradrag for en mindre regnmængde i den store gyllebeholder på grund af teltoverdækningen. En del af gyllen overføres desuden til andre bedrifter via gylleaftaler.

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning (minimum 9 måneder) er opfyldt. Der

fastsættes vilkår om, at husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

Ansøger oplyser endvidere, at al omlastning af gylle sker med gyllevogn/lastbil med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen/lastbilen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning af gylle sker altid under opsyn. Der er ikke stationære pumper monteret på gyllebeholderne.

For at forhindre forurening af jord og grundvand i forbindelse med spild af gylle, stiller Odsherred Kommune vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn og at påfyldning af gyllevogne o. lign. enten skal foregå på en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn som har påmonteret pumpe og returløb.

Der stilles desuden vilkår om, at transport af husdyrgødning på offentlige veje skal foregå i lukket vogn, så spild af gødning fra åbninger, slanger m.v. forhindres.

For at forebygge gylleuheld stilles der vilkår om, at gyllebeholderne skal inspiceres indvendigt og udvendigt én gang årligt. Det er i den forbindelse intentionen, at beholderen skal efterses for evt. revner og skader m.m. med henblik på reparation og vedligeholdelse.

Se endvidere afsnittet om BAT, hvor der er redegjort for vilkår om teltoverdækning af den store gyllebeholder.

Fast husdyrgødning

På husdyrbruget produceres der desuden ca. 415 tons dybstrøelse og fast husdyrgødning (svarende til ca. 700 m³) fra småkalve, samt køerne i velfærds- og sygeafsnit. Ansøger oplyser, at en del af den faste husdyrgødning udbringes direkte og den resterende mængde opbevares i gyllebeholder eller i kompoststak i marken i henhold til reglerne herom.

Kommunen vurderer herefter, at flydende og fast husdyrgødning opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt og i henhold til gældende retningslinjer for at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

GENER FRA HUSDYRBRUGET

Gener fra et husdyrbrug kan bestå i lugt-, støj-, lys- eller støvgener. Der kan også opstå gener fra fluer og skadedyr eller gener fra transport til og fra bedriften.

Lugt fra stalde mv.

Dyreholdet og driften af staldanlæg mv. påvirker omgivelserne med lugt.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (§ 30-32). Beskyttelsesniveauet sætter grænser for hvilke lugtgener, de omboende skal acceptere fra et husdyrbrug. Der er fastlagt maksimale geneniveauer for lugt i forhold til tre områdetyper. Geneniveauerne for de forskellige områdetyper fremgår af skemaet:

Områdetype/kategori	Maksimalt Geneniveau
Byzone- og sommerhusområder (eksisterende og fremtidige jf. kommuneplanens rammedel)	5 OUE/m ³
Samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	7 OUE/m ³
Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger	15 OUE/m ³

OUE = Odour Units (lugt enheder)

Det nærmeste byzoneområde ligger nord for husdyrbruget (rammeområde 1F1 - Odden Skole og forsamlingshus). Rammeområdet er udlagt til fremtidig byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til byzoneområdet er ca. 160 meter.

Det nærmeste sommerhusområde ligger vest-nordvest for husdyrbruget (rammeområde 1S2 - Yderby Lyng sommerhusområde). Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til sommerhusområdet er ca. 1800 meter.

Den nærmeste samlede bebyggelse mv. er i Havnebyen nord for husdyrbruget. Den nærmeste beboelse er Skoletofte 11, 4583 Sjællands Odde. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til beboelsen er ca. 180 meter.

De nærmeste beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt er Søndervangsvej 25, 4583 Sjællands Odde og Søndervangsvej 28, 4583 Sjællands Odde. Den vægtede gennemsnitsafstand fra husdyrbrugets staldanlæg til beboelserne er henholdsvis ca. 190 meter og 210 meter.

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet lugtgeneafstande for den ansøgte produktion i forhold til de forskellige områdetyper. Der indgår ikke miljøteknologi (f.eks. luftrensning) til reduktion af lugt i det ansøgte projekt. Lugt fra opbevaringsanlæg indgår ikke i beregningerne.

Den beregnede geneafstand er et udtryk for hvor langt fra husdyrbruget, der vil opleves uacceptable lugtgener. Geneafstanden beregnes efter to forskellige modeller på grundlag af produktionsarealets

størrelse og emissionsfaktorer for de forskellige dyretyper og staldsystemer, som er fastsat i husdyrbrugloven. Resultatet af beregningerne fremgår af tabel 9.

Tabel 9. Samlet resultat af lugtberegning for ansøgt produktion jf. husdyrgodkendelse.dk

Områdetype	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet Gennemsnitsafstand	Geneniveau overholdt
Byzoneområde mv. (fremtidig)	NY	295 m	295 m	162 m	Nej
Samlet bebyggelse mv. (Skoletofte 11)	NY	199 m	199 m	187 m	Nej
Beboelsesbygning (Søndervangsvej 28)	FMK	90 m	90 m	192 m	Ja

Det ses af tabel 9, at den beregnede geneafstand til byzoneområde og samlet bebyggelse er længere end den vægtede gennemsnitsafstand til områderne. Lugtgenekriteriet er således ikke overholdt for disse to områdetyper.

Den beregnede geneafstand til beboelsesbygningen på Søndervangsvej 28 er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand. Lugtgenekriteriet er således overholdt for denne områdetype.

Som udgangspunkt må geneafstanden ikke være længere end den vægtede gennemsnitsafstand jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 31. I enkelte tilfælde kan der dog meddeles tilladelse, selvom geneafstanden er længere end den vægtede gennemsnitsafstand jf. 50 % reglen i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 32.

50 % reglen kan anvendes, hvis den ansøgte husdyrproduktion samlet set medfører uændret eller mindre lugtemission end den eksisterende produktion (nudrift) og lugtemissionen i det enkelte staldafsnit ikke øges nærmere de tre områdetyper (byzone- og sommerhusområde mv., samlet bebyggelse og beboelsesbygninger). Det er også et krav, at afstanden til alle tre områdetyper er længere end 50 % af den beregnede geneafstand.

Det ansøgte projekt overholder kravene i 50 % reglen og kommunen har således mulighed for at meddele tilladelse efter en konkret vurdering, selvom den beregnede geneafstand er længere end den vægtede gennemsnitsafstand i forhold til byzoneområde og samlet bebyggelse.

Odsherred Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt efter 50 % reglen. Projektet omfatter kun mindre ændringer af produktionen i forhold til nudrift. Det er de samme produktionsarealer, dyretyper og staldsystemer, der indgår i både nudrift og ansøgt drift bortset fra kviestalden, som ikke er i brug i nudrift. Produktionsarealet i den gamle kviestalden benyttes ikke i mindst 5 måneder om året, herunder maj, juni, juli, august og september, og bidrager således ikke til lugtberegningen. På denne baggrund er husdyrbrugets samlede lugtemission uændret i forhold til nudrift. Lugtemissionen i de enkelte staldafsnit er også uændret i forhold til nudrift og afstanden til de omboende er længere end 50 % af den beregnede geneafstand for alle tre områdetyper.

På baggrund af ovenstående fastsætter Odsherred Kommune vilkår om, at produktionsarealet i den gamle kviestald ikke må benyttes i mindst 5 måneder om året, herunder maj, juni, juli, august og september.

Ansøger forventer ingen lugtgener for de omboende i forbindelse med det ansøgte projekt og der er ikke truffet særlige foranstaltninger til begrænsning af lugtgenerne fra anlægget, ud over hvad der ligger i den daglige management.

Staldlugtemissionen afhænger af produktionsarealets størrelse, dyretype og staldsystem. På denne baggrund fastsættes vilkår om at produktionsarealets størrelse, dyretyper og staldsystemer skal svare til det ansøgte, da det er en forudsætning for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk og dermed for miljøvurderingen.

Lugtemissionen fra husdyrbruget er desuden afhængig af, hvordan landbruget drives. På denne baggrund stilles vilkår om god staldhygiejne og renholdelse af ejendommen. Der er endvidere fastsat vilkår om, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af lugtgenerne og gennemfører denne.

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre større husdyrbrug inddrages. De beregnede geneafstande forøges, hvis der ligger andre større husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse mv. eller nærmere end 100 meter fra beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt. Odsherred Kommune har undersøgt og konstateret, at der ikke ligger andre husdyrbrug, der har betydning for vurderingen af lugtgener i forbindelse med det ansøgte projekt.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for de omboende.

Fluer

Der kan være risiko for masseforekomst af fluer i forbindelse med husdyrbrug. Fluerne kan sprede sig til naboerne og medføre gener og uhygiejniske forhold.

Ansøger oplyser, at fluegener forebygges ved regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder. Der strøs med fluebekæmpelsesmidler i dybstrøelsen. Det holder fluemængden nede, hvorfor fluer normalt ikke er et problem.

Odsherred Kommune vurderer, at det er nødvendigt med forebyggende indsats for at undgå fluegener. På denne baggrund fastsættes vilkår om, at der skal opretholdes god staldhygiejne og renholdes på husdyrbruget. Der skal desuden foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne for fluebekæmpelse fastsat af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Skadedyr

Der kan være risiko for tilhold af mus og rotter i forbindelse med husdyrbrug, idet der oplagres og håndteres foderstoffer, døde dyr mv.

Ansøger oplyser, at tilhold af rotter forebygges ved renholdelse af stalde og foderanlæg, hold af katte og anvendelse af den kommunale ordning for rottebekæmpelse.

Odsherred Kommune vurderer, det er nødvendigt med forebyggende indsats mod rotter, idet der bl.a. opbevares og håndteres store mængder foder på ejendommen. På denne baggrund fastsættes der vilkår om, at der skal renholdes på ejendommen.

Støj

Der kan forekomme støj fra dyrene, staldmekanik, foderfremstilling, malkeanlægget (herunder kompressor) samt interne og eksterne transportere med traktorer, maskiner og lastbiler. Der forekommer ikke korntørring på husdyrbruget.

Ansøger oplyser, at den daglige driftstid i staldene er fra kl. 04.00 - 19.00. Spidsbelastning med støj forekommer i forbindelse med malkning af køerne, flytning af dyr og kørsel med fodervogn/foderblender. Foderblanding foregår afskærmet bag bygningerne. Ansøger forventer ikke, at der vil forekomme støjgener for de omkringboende.

Udbringning af husdyrgødning foregår i to højsæsoner: forår og sensommer og kørsel med kornvogne foregår i høsten. Transporter til og fra husdyrbruget er vurderet i særskilt afsnit.

Odsherred Kommune vurderer ud fra støjklidernes karakter og husdyrbrugets redegørelse for støjpåvirkning samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige støjgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Der fastsættes vilkår om støjgrænser for boliger i det åbne land i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984. I henhold til vejledningen er der anvendt grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der fastsættes endvidere støjgrænser i forhold til byzone- og sommerhusområder (områdetype 3, 5 og 6) i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984.

Odsherred Kommune fastsætter desuden vilkår om, at der kan kræves dokumentation for at støjvilkårene er overholdt, samt at der ved væsentlige støjgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af støjgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omboende.

Støv

Der kan forekomme støv fra kørsel med maskiner på og omkring ejendommen, særligt i forbindelse med høsten. Herudover kan der forekomme støv i forbindelse med håndtering af foder og strøelse. Ansøger forventer ikke, at der vil forekomme støvgener for de omkringboende, idet der er stor afstand til nærmeste nabo.

Odsherred Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets redegørelse for støvgener, samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige støvgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Odsherred Kommune fastsætter vilkår om, at der ved væsentlige støvgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af støjgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for de omkringboende.

Lys

Der er enkelte arbejdsprojektører udendørs, som er tændt i forbindelse med udendørs arbejde i de mørke timer. Udendørs arbejde foregår dog hovedsageligt i dagtimerne. Der er natbelysning i staldene omkring malkebotterne. Tidsrummet kan styres, så det tænder automatisk. Tidsrummet afhænger af årstiden, men belysningen er kun i de mørke timer. Ansøger forventer ikke, at lys fra ejendommen vil

være til gene for de omkringboende. Der ændres ikke på lysforholdene i forbindelse med et ansøgte projekt.

Odsherred Kommune vurderer ud fra husdyrbrugets redegørelse for lysgener, samt afstanden til de nærmeste nabobeboelser, at der ikke vil være væsentlige lysgener forbundet med driften af husdyrbruget.

Odsherred Kommune fastsætter vilkår om, at der ved væsentlige lysgener kan kræves, at husdyrbruget udarbejder en handlingsplan til reduktion af lysgenerne og gennemfører denne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omboende.

Til- og frakørselsforhold

Arbejdsørsel til og fra husdyrbruget sker via Søndervangsvej.

Omfanget af til- og frakørsler pr. år er opgjøret i tabel 10 jf. ansøgningen. En transport omfatter både til- og frakørsel. Intern transport på husdyrbruget og transporter i forbindelse med markdriften er ikke inkluderet i tabellen.

Tabel 10. Antal transporter pr. år til og fra husdyrbruget

Transporttype	Nudrift (2015) Antal pr. år	Ansøgt drift Antal pr. år
Flytning/udspredning af gylle (traktor, læs af 20 tons)	340	340
Flytning/udspredning af dybstrøelse (traktor, læs af 6 tons)	70	70
Afhentning af mælk (lastbil)	365	365
Levering af kraftfoder (lastbil)	12	12
Levering af indkøbt foder (lastbil)	76	76
Levering af brændstof (lastbil)	12	12
Afhentning af slagtedyr (lastbil)	12	12
Afhentning af døde dyr (lastbil)	13	13
Transport af erhvervsaffald	24	24
Levering af rengøringsmidler, reservedele o. lign.	12	12
Diverse transporter (dyrlæge, konsulent o. lign.)	30	30
I alt	966	966

Det fremgår af tabel 10, at antallet af transporter i både nudrift og ansøgt drift er ca. 966 transporter om året, dvs. i gennemsnit 2-3 transporter om dagen, når der ses bort fra den sæsonprægede transport i forbindelse med udspreddning af husdyrgødning.

Ansøger oplyser, at afhentning af mælk sker dagligt og kan forekomme på alle tider af døgnet. Levering af foder og brændstof, samt afhentning døde dyr sker normalt i hverdagene i tidsrummet kl. 6-18. Afhentning af slagtedyr forekommer normalt i hverdagene kl. 6-18. Alle eksterne transporter kan forekomme på andre tidspunkter, da det afhænger af den rute, der køres.

Kørsel med husdyrgødning i forbindelse med udspreddning foregår normalt i hverdagene. Det vil normalt foregå 5-10 dage om foråret og 5-10 dage om efteråret.

Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på og omkring ejendommen uden for normal arbejdstid.

Kommunen skal vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget kan ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Miljømæssige gener i forhold til transport kan være støj, rystelser, støv og lugt. Landzonen betragtes som udgangspunkt som landbrugets erhvervsområde og beboere i boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper forbundet med driften af et husdyrbrug. Færdsel på offentligt vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

I en tilladelse kan der f.eks. stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften og krav om, at til- og frakørsel af foder, gødning mv. kun må ske på bestemte tidspunkter. Der kan endvidere stilles vilkår til bedriftens egne køretøjer og materiel (se f.eks. NMK-132-00596).

Odsherred Kommune vurderer, at intern transport og trafik på husdyrbruget i forbindelse med ind- og udkørsel fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne. Den nærmeste nabobeboelse i forhold til staldanlæg mv. ligger i en afstand på ca. 105 meter (Skoletofte 11). Eventuelle støjgener relateret til ind- og udkørsel, samt trafik på egen grund reguleres af støjvilkårene i tilladelsen. Det vurderes, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår i relation til transport til og fra husdyrbruget.

For at undgå gener fra transport af husdyrgødning på offentlige veje, fastsætter Odsherred Kommune vilkår om, at transport af husdyrgødning fra husdyrbruget på offentlig vej skal foregå i lukket vogn således, at spild af husdyrgødning ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at husdyrbruget med de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omboende i forbindelse med transport af gylle f.eks. til udbringingsarealer.

FORURENING FRA HUSDYRBRUGET

Ammoniaktab fra stalde mv.

Dyreholdet og driften af staldanlæg mv. medfører et tab af ammoniak til omgivelserne i form af ammoniakfordampning (emission).

Den samlede emission (totalemission) fra stalde og gødningslagre for det ansøgte projekt er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Det er også beregnet, hvor meget emissionen forøges i forhold til produktionen i nudrift og i forhold til driften for 8 år siden (8 års drift).

Kommunen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer på husdyrbruget, der er foretaget inden for de seneste 8 år jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33, stk. 2.

Resultatet af beregningerne er vist i tabel 11.

Tabel 11. Beregnet totalemission og meremission af ammoniak fra stalde og gødningslagre jf. husdyrgodkendelse.dk

	Totalemission	Meremission
Ansøgt projekt	3.268 kg N/år	-
Nudrift	2.460 kg N/år	808 kg N/år
8 års drift*	3.268 kg N/år	0 kg N/år

*) 8 års driften er den produktion, der var tilladelse til for 8 år siden.

Det ansøgte projekt medfører en beregnet ammoniakemission fra stalde og gødningslagre på 3.268 kg N/år (totalemission).

Det ansøgte projekt medfører en forøget ammoniakemission på 808 kg N/år fra stalde og gødningslagre i forhold til nudriften. Ammoniakemissionen er uændret i forhold til 8 årsdriften.

Ammoniakbelastning af naturområder beskyttet af § 7 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, samt § 3 i naturbeskyttelsesloven

Husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg på et husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrbruglovens § 7 (kategori 1- og kategori 2-natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrbruglovens § 7 inden for 10 meter fra anlægget.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniak sætter grænser for den maksimale tilladte deposition af ammoniak på nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper. Naturtyperne er inddelt i tre kategorier, som gennemgås herunder.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakpåvirkning er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden. Ved overholdelse af beskyttelsesniveauet sikres det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af naturområderne. Beskyttelsesniveauet for ammoniak er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 24-29.

Kommunen kan i særlige tilfælde skærpe kravene. Ved særlige tilfælde forstås en miljøpåvirkning, der ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Natura 2000 områderne er et netværk af naturområder i EU, der er udpeget for at beskytte og bevare naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev (uanset størrelse og naturtype) indenfor Natura 2000-områder.

Det nærmeste Natura 2000-område er N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke (se figur 3). Området indeholder to habitatområder: H135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og H244 Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke, to fuglebeskyttelsesområder: F94 Sejerø Bugt og Nekselø og F99 Saltbæk Vig, samt Ramsarområde: R18 Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig. Natura 2000-området er beliggende ca. 300 m fra anlægget i sydvestlig retning.

I Natura 2000-området er der kortlagt en lang række forskellige habitatnaturtyper. De nærmeste er strandvolde med flerårige urter (1220), kystklinter/-klippe (1230) og strandeng (1330), der alle er beliggende langs kysten i sydlig retning i forhold til anlægget. Af disse habitatnaturtyper er kun kystklinter/-klipper (1230) kategori 1-natur. Denne type er beliggende 1,6 km sydøst for anlægget. Yderligere kortlagte forekomster af kvælstoffølsom habitatnatur er beliggende i større afstand fra anlægget.

Der findes et bånd af § 3-overdrev indenfor Natura 2000-området langs den syd for liggende kyst, hvoraf de nærmest overdrev er kortlagt i en afstand af blot 300 meter fra anlægget. Disse overdrev, er beliggende delvist indenfor Natura 2000-området og er derfor Kategori 1-natur. Den del af overdrevene, der ligger udenfor, er kategori 2-natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. Der er tale om højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og § 3-omfattede overdrev større end 2,5 ha.

Anlægget ligger i et landskab med megen natur og talrige kategori 2-naturområder i form af overdrev langs kysterne syd og nord for (se figur 3). Flere af overdrevene på den sydlige kyst er som beskrevet ovenfor delvist Kategori 1-natur, for den del, der er beliggende i Natura 2000-området. Den udenfor liggende del er kategori 2-natur, hvoraf det nærmeste er beliggende 300 meter syd for anlægget. Kategori 2-overdrevene på nordkysten af Odden er beliggende 1½ km eller længere væk fra anlægget i nordvestlig eller nordøstlig retning.

Alle naturområder er besøgt i forbindelse med kommunens § 3-besigtigelse i 2013-15. Overdrevsarealerne mod vest og sydvest er vurderet til at være i moderat naturtilstand; primært på grund af tilgroning, også med invasive arter. Men de rummer alle en meget værdifuld og karakteristisk vegetation med Hjortetrod, Svalerod, Nikkende Limurt m.m.

Figur 3 viser anlæggets beliggenhed i forhold til det nærmeste Natura 2000 område, kategori 1-natur og kategori 2-natur.

Figur 3. Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000, Kategori 1-natur og Kategori 2-natur. Natura 2000 og kortlagt habitatnatur er vist med hhv. lilla skravering og grønt. Habitatnaturtypen for nærmeste kategori 1-natur er angivet. § 3-overdrev, hvoraf nogle både er Kategori 1- og kategori 2-natur-områder er markeret med gult og gul tekstbaggrund.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Anlægget ligger i et område med megen natur - også udenfor Natura 2000. Indenfor 3-500 meter fra anlægget ligger § 3-omfattede enge, moser, overdrev og vandhuller. Af figur 4 fremgår det, at der udover førnævnte overdrev mod syd findes flere søer og tre mindre moser. Sidstnævnte er kategori 3-natur, og den nærmeste er beliggende ca. 675 meter fra anlægget i nordøstlig retning. Mosen er i kommunens § 3-registrering beskrevet som "*Moseareal i lavning mellem dyrket mark og græsareal (hestefold). Meget stærkt tilgroet med især Tagrør. Yderst ringe tilstand*". Der findes ikke kategori 3-skov indenfor de nærmeste 2 km fra anlægget.

Øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Der findes tre søer omkring anlægget i en afstand af ca. ½ km (se figur 4). Vandhullet mod nord er en kransnålalgesø (3140) i god naturtilstand, og vandhullet mod sydøst er en næringsrig sø med flydebladsvegetation (3150) uden tålegrænse i forhold til kvælstof. Kransnålalgesøen derimod har en lav tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år.

Figur 4 viser anlæggets beliggenhed i forhold til kategori 3-natur og øvrige naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3 beskyttet natur omkring anlægget. Nærmeste kategori 3-natur er markeret med grøn tekstbaggrund. Yderligere søer, hvortil der er udført depositionsregninger, er angivet.

Udvalgte naturpunkter - beregnet ammoniakbelastning

I husdyrgodkendelse.dk er der beregnet deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion til forskellige naturområder. Totaldeposition er den samlede deposition fra det ansøgte projekt. Merdepositionen er forskellen i ammoniakdeposition mellem den ansøgte drift og hhv. nudrift eller 8 års drift.

I tabel 12 ses en oversigt over udvalgte naturpunkter med angivelse af naturtype, naturkategori, kumulation, beliggenhed i forhold til husdyrbruget samt beregnet mer- og totaldeposition af ammoniak til naturpunktet. Naturkategori er defineret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

Tabel 12. Udvalgte naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Naturtype	Naturkategori	Kumulation*	Beliggenhed i forhold til husdyrbruget	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
kalkoverdrev	Kat 1+2	0	> 300 m SØ	0,0	0,2
kalkoverdrev	Kat 1+2	0	300 m S	0,0	0,2
kalkoverdrev	Kat 1+2	0	> 300 m SV	0,0	0,2
kystklint	Kat 1	0	1600 m SØ	0,0	0,0
mose	Kat 3	0	675 meter NØ	0,0	0,1
næringsrig sø	§ 3	0	ca. 500 meter SØ	0,0	0,1
sø	§ 3	0	ca. 500 meter SV	0,0	0,4
kransnålalgesø	§ 3	0	ca. 500 meter N	0,0	0,2

Vurdering af kategori 1-natur

De nærmeste forekomster med kategori 1-natur er § 3-overdrev syd for anlægget og kystklint (1230) sydøst for anlægget. Totaldepositionen er på overdrevene 0,2 kg N/ha/år og på kystklinten 0,0 kg N/ha/år. Kategori 1-natur må maksimalt modtage 0,7 kg N/ha pr. år, når der er ikke er andre husdyrbrug indenfor 200 meter fra naturområdet, som bidrager til ammoniakdepositionen (kumulation). Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 1-natur er overholdt.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrbrugloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende praksis hos Natur- og Miljøklagenævnet (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som alt overvejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Der kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000 kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det, ud fra Odsherreds Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, der er blevet foretaget af Staten mindst 2 gange, at der ikke er grund til at formode, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtyper og lokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Odsherred Kommune vurderer samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder omkring anlægget, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af kategori 1-naturtyper i Natura 2000-områder.

På baggrund af ovenstående vurdering finder Odsherred Kommune ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag for hvad angår ammoniakpåvirkning af kategori 1-natur i Natura 2000-område nr. 154 fra husdyrbrugets anlæg.

Vurdering af kategori 2-natur

De nærmeste kategori 2-overdrev er identiske med de ovenfor nævnte kategori-1-naturområder (overdrev), der modtager en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år fra det ansøgte projekt. Kategori 2-natur må maksimalt modtage en totaldeposition på 1 kg N/ha pr. år. Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur er således overholdt.

Odsherred Kommune har endvidere ud fra kendskab til området vurderet, at der ikke findes lokaliteter i området, der ikke er korrekt kortlagt. På den baggrund vurderes det derfor samlet, at beskyttelsen af lokaliteter omfattet af kategori 2 er tilstrækkelig.

Vurdering af kategori 3-natur

Der er foretaget ammoniakdepositionsregning til kategori 3-mose beliggende nordøst for husdyrbruget (se figur 4). Merdepositionen er beregnet til 0,0 N/ha pr. år.

Hvis der er kategori 3-natur, hvor der vil komme en merdeposition på 1,0 kg /N/ha/år eller mere, skal kommunen afklare, om området er en del af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Som grundlag for denne afklaring skal kommunen inddrage alle fire følgende kriterier:

- det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,

- om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder for så vidt angår skove om de gødskes.

Der er ikke kategori 3-naturområder, som modtager en merdeposition på 1,0 kg /N/ha/år eller mere.

Odsherred kommunen har gennemført en fladedækkende registrering af beskyttede naturtyper i perioden 2013-2015. Der findes således ikke lokaliteter i området, der ikke er korrekt kortlagt. På den baggrund vurderes det derfor samlet, at beskyttelsen af lokaliteter af kategori 3-natur er tilstrækkelig.

Vurdering af naturlokaliteter, der ikke er omfattet af kategori 1-3

Af de besigtigede § 3-naturområder, der ikke er kategori 3-natur, modtager de tre nærmeste søer en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år (se figur 4 og tabel 12).

Vurderingen for øvrige § 3-beskyttede naturområder er, at projektet ikke vil forårsage tilstandsændringer i naturområderne.

Odsherred Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområderne beliggende i nærheden af anlægget. Der stilles ikke yderligere vilkår med hensyn til ammoniakdeposition på naturområderne.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakker (Natura 2000 område nr. 154), der er beliggende ca. 300 meter sydvest for husdyrbrugets anlæg (se figur 3).

Natura 2000 området omfatter:

- **Habitatområde nr. 135 – Sejerø Bugt og Saltbæk Vig**
- **Fuglebeskyttelsesområde nr. 94 – Sejerø Bugt og Nekselø**
- **Ramsarområde nr. 18 – Sejerø Bugt, Nekselø Bugt og Saltbæk Vig**

Natura 2000 område nr. 154 omfatter et samlet areal på ca. 445 km², hvoraf selve Sejerø Bugt udgør ca. 390 km² (ca. 88 %) Knap 10 % af Natura 2000 området er landareal, som primært er beliggende i den sydlige del af området. Kystlinien på land udgør ca. 63 km.

Sejerø Bugt udgør et lukket kystsystem, hvor det marine forland primært er dannet ved lagunedannelse.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 94 - Sejerø Bugt og Nekselø omfatter følgende ynglende arter: rørhøg, engsnarre, splitterne og havterne. Af rastende arter indgår klyde, bjergand, edderfugl, sortand og fløjlsand. Opholdssteder for fuglearterne er ikke kortlagt, jf. basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 135 er kildevælds-vindelsnegl, skæv vindelsnegl, sump vindelsnegl, stor vandsalamander, klokkefrø, odder, enkelt månerude, mygblomst, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strandvolde, flerårig vegetation på stenede strande, klinter eller klipper ved kysten, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter

og vandremiler, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværlit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), fugtige klitlavninger, kystklitter med enebær, ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransålgler, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund (heder), meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter), artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskove på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Heraf er kystlaguner og strandsøer, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværlit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med enebær, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld prioriterede naturtyper.

Vurdering af Natura 2000

I Natura 2000-området er der kortlagt en lang række forskellige habitatnaturtyper. De nærmeste er strandvolde med flerårige urter (1220), kystklinter/-klippe (1230) og strandeng (1330), hvoraf de nærmeste er en bræmme af strandvolde med flerårige urter beliggende godt 325 meter syd for anlægget. I denne afstand er totalbelastningen 0,2 kg N/ha/år eller mindre.

Baggrundsbelastningen i området ved den nærmeste habitatnaturtype er 8-10 kg N/ha pr. år.

For strandvolde med flerårige urter er der ikke fastsat nogen tålegrænse for kvælstof, da naturtypen er naturligt næringsrig.

Selvom der ikke er nogen belastning på kvælstoffølsomme habitatnaturtyper på Natura 2000, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre de særlige beskyttelsesinteresser, der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis:

- der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområder væsentligt (præmis 43)
- en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45)
- et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade området bevaringsmålsætning (præmis 49)

Det fremgår endvidere af Waddenzee-dommens præmis 61, at en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 24-29. Overholdelse af beskyttelsesniveauet vil, jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109), som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder vil være uvæsentlig.

Det er Odsherred Kommunes opfattelse, at der i sagen ikke er forhold, der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring husdyrbrugets anlæg.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. I Natura 2000-planen står *"Natura 2000-planen har fokus på arealrelaterede indsatser og rummer ikke indsatskrav vedrørende vandkvalitet, som sikres gennem vandplanlægningen, ligesom der heller ikke stilles konkrete krav til reduktion af kvælstofdeposition, som ligeledes reguleres ad anden vej, ikke mindst gennem husdyrgodkendelsesloven."* Dvs. i forhold til Natura 2000 er der ikke skærpede krav i Natura 2000-planen, og beskyttelsesniveauerne er alene fastsat gennem husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Idet den totale ammoniakdeposition fra projektet på nærmeste habitatnaturtype er beregnet til 0,2 kg N/ha pr. år eller mindre, og da denne habitatnaturtype ikke har nogen tålegrænse for kvælstof (dvs. ikke er kvælstoffølsom) vurderer Odsherred Kommune, at ammoniakfordampning fra husdyrbrugets samlede anlæg ikke vil udgøre en nogen påvirkning af Natura 2000 området eller udpegningsgrundlaget, og Odsherred Kommune vurderer samlet set, at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området ikke vil have nogen væsentlig negativ påvirkning på de omkringliggende Natura 2000 områder.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring husdyrbrugets anlæg. Odsherred Kommune har foretaget en vurdering af, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og af hvorvidt voksesteder for planter kan blive ødelagt, som følge af det ansøgte. Til vurderingen af disse er bl.a. anvendt Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, faglig rapport nr. 635 og rapport nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. Kommunen har foretaget registrering af Bilag IV-arter i perioden 2013-2015.

På baggrund af dette vurderes det, at der i området kan være vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Småflagermus:

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær husdyrbrugets anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Markfirben:

Markfirben findes i alle dele af kommunen på egnede levesteder. Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Arten er ikke fundet på overdrevene lige syd for anlægget, men overdrevene vurderes at være potentielle levesteder. Det nærmeste fund ligger 2 km mod sydøst. De mere eller mindre sammenhængende overdrev er sandsynligvis levested for en sammenhængende bestand af Markfirben.

Stor vandsalamander:

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o. lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Arten er eftersøgt af kommunen i 2013-2015, men ikke i alle vandhuller. Den er i kransnålalgevandhullet ½ km nord for anlægget senest eftersøgt (men ikke fundet) i 2011. Vandhullet vurderes at være et meget velegnet levested for arten.

Spidssnudet frø:

Spidssnudet frø findes i alle dele af kommunen og kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i perioden 2013-2015 registreret i et sø-/moseområde ca. 1½ km nordvest for anlægget.

Øvrige fredede eller rødlistede arter:

Kommunen har kendskab til, at der i indenfor de nærmeste 2 km fra anlægget er registreret de relativt almindelige padder (skrubtudse og lille vandsalamander) i levesteder, der er omtalt tidligere. Derimod er der i samme afstand ikke registrerede andre rødlistede eller fredede planter, svampe, pattedyr eller dagsommerfugle.

Vurdering af påvirkning af Bilag IV-arter

Småflagermus:

Det ansøgte projekt vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Markfirben, Stor vandsalamander og Spidssnudet frø:

I henhold til den beregnede merdeposition på kategori 1-, 2- og 3-natur samt, nærmeste vandhuller (se tabel 12) modtager ingen aktuelle eller potentielle levesteder en merdeposition, der overstiger 0,0 kg N/ha/år. Der vil derfor ikke være nogen negativ påvirkning af naturområder, der samtidigt er levested for Bilag IV-padder eller krybdyr. Grænseværdien for, hvornår der kan forventes en tilstandsændring af levestedet, er 1,0 kg N/ha.

Øvrige fredede eller rødlistede arter:

Som for Bilag IV-arterne gælder, at der ikke er levesteder, der modtager en merdeposition, der overstiger 0,0 kg N/ha/år.

Odsherred Kommune vurderer herefter, at det ansøgte projekt med øget ammoniakemission fra stalde og anlæg ikke vil forringe yngle- og/eller rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller kendte forekomster af fredede eller rødlistede arter.

BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er beregnet til 3.268 kg N/år (totalemission).

Ifølge husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniak er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT, best available technique) for husdyrbrug, der har en ammoniakemission fra stalde og lager på mere end 750 kg N/år (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 24).

Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Da ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er større end 750 kg N/år skal Miljøstyrelsens BAT standardvilkår for ammoniak fra 2011 overholdes.

Ammoniakfordampning fra stalde og lager

Den vejledende emissionsgrænseværdi for den ansøgte produktion i eksisterende stalde er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er udført i henhold til Miljøstyrelsens vejledning og resultatet fremgår af tabel 13 herunder.

Tabel 13. Samlet BAT beregning jf. husdyrgodkendelse.dk

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2279	309	2648
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3030	238	3268
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-620
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak for hele anlægget er beregnet til **2.648 kg N/år** jf. tabel 13.

I det ansøgte projekt indgår følgende teknologier mv. for reducere ammoniaktabet fra stalde og gødningsofbevaringsanlæg:

- Overdækning af gyllebeholder medfører en reduktion på ca. 132 kg N/år

Ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsofbevaringsanlæg i det ansøgte projekt er med de anvendte teknologier beregnet til **3.268 kg N/år**. Ammoniakfordampningen fra det ansøgte projekt er således **620 kg N/år** større end det beregnede BAT-emissionsniveau for ammoniak.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er ikke overholdt.

Der opføres ikke nye stalde eller gødningsofbevaringsanlæg i forbindelse med det ansøgte projekt. Ændringen af produktionen sker i eksisterende stalde.

Ansøger har redegjort for flere muligheder for reducere ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt, herunder overdækning af den lille gyllebeholder, forsuring af gylle i stalden og etablering af fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i kostalden. Alle tre teknologier er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Ansøger har lavet proportionalitetsberegninger for anvendelsen af andre miljøteknologier i det ansøgte projekt. Ansøgers BAT redegørelse med proportionalitetsberegninger fremgår af bilag 4. Proportionalitetsberegningerne viser, at det ikke er proportionalt at anvende nogen af teknologierne i det ansøgte projekt som følge af den eksisterende indretning og drift af husdyrbruget.

Odsherred Kommune vurderer på baggrund af ansøgers BAT redegørelse og proportionalitetsberegninger, at BAT kravet kan fraviges i det konkrete projekt jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 24, stk. 5.

På baggrund af ovenstående fastsættes der vilkår om, at den maksimale ammoniakemission fra husdyrbrugets samlede anlæg ikke må overstige 3.268 kg N/år i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24, stk. 2.

En del af miljøeffekten i forhold til ammoniakfordampning fra gødningslager opnås ved teltoverdækning af den store gyllebeholder (3.110 m³).

Teknologien "Fast overdækning af gyllebeholdere" er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste som ammoniakreducerende teknologi og kan reducere ammoniakfordampningen med 50 % i forhold til tæt overdækning i form af naturligt flydelag. Teknologien er dokumenteret i AgroTechs rapport om "Overdækning af gylle (2014)".

Der fastsættes vilkår om, at gyllebeholderen skal have fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. For at sikre, at den ammoniakreducerende effekt kan opnås, er det vigtigt, at teltdugen ikke åbnes unødigt, samt at skader på teltdugen bliver repareret hurtigst muligt. Der fastsættes derfor drifts- og egenkontrol vilkår for at sikre miljøeffekten.

5 SAMMENFATNING

Det er Odsherred Kommunes samlede vurdering, at der med de fastlagte vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil forekomme væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Vurderingen er foretaget i forhold til:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr
- Jord, grundvand og overfladevand
- Gener fra lugt, støj, rystelser, fluer, transport og lys
- Uhygiejniske forhold
- Affaldsproduktion mv.

Odsherred kommune vurderer endvidere, at det med de fastlagte vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, er sikret, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der er opnåeligt som følge af den eksisterende indretning og drift af husdyrbruget. Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionsværdi for ammoniak er fraveget i den konkrete sag.

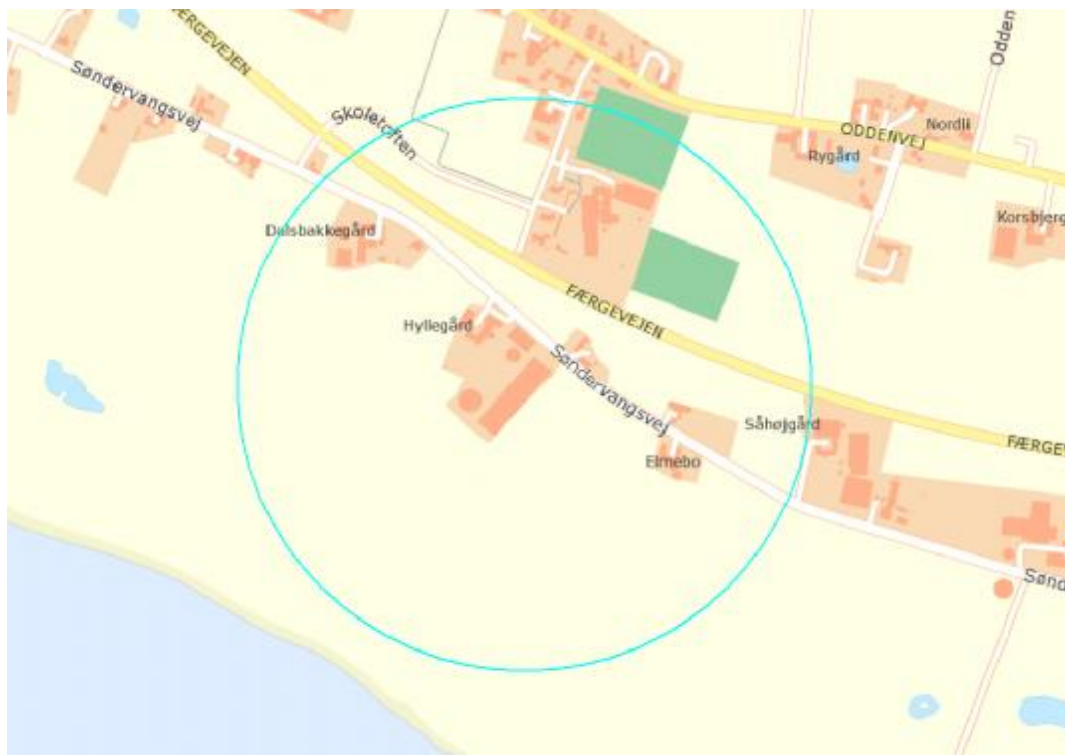
Odsherred Kommune vurderer samlet, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt.

6 OFFENTLIGHED OG HØRING

Naboorientering

Naboer, parter og andre berørte, der bor indenfor konsekvensområdet for lugt (radius 353 meter) i forhold til ejendommen Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde har modtaget en orientering om tilladelsen jf. husdyrbruglovens § 56 med 2 ugers frist til at komme med bemærkninger til sagen senest den 13. november 2018 (digital postmodtager) og 19. november 2018 (ikke digital postmodtager).

Konsekvensområdet for lugt er vist herunder:

Indkomne bemærkninger og kommunens vurdering

Der er ikke indkommet bemærkninger fra naboer, parter eller andre berørte i forbindelse med høringen.

Offentliggørelse af afgørelsen og underretning af klageberettigede

Tilladelsen er offentliggjort i 4 uger fra den 27. november 2018 på kommunens hjemmeside www.ods-herred.dk

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Se klagevejledning i afsnit 7.

Kopi af tilladelsen er sendt til organisationer og myndigheder mv. der fremgår af afsnit 8.

7 KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune.

Klagen skal indgives senest den 27. december 2018.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er kr. 900 for borgere og kr. 1.800 for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Odsherred Kommune, Miljø og Teknik, Nyvej 22, 4573 Højby eller miljoe@odsherred.dk. Odsherred Kommune videresender herefter anmodningen til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.nmkn.dk.

De klageberettigede er ansøger og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagen, visse foreninger, der har til formål at beskytte natur og miljø, samt visse andre jf. Husdyrbruglovens § 84-87.

Tilladelsen er offentliggjort i 4 uger fra den 27. november 2018 på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk.

Det skal bemærkes, at et projekt som udgangspunkt godt kan igangsættes, selvom der klages over afgørelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet tillægger klagen opsættende virkning for projektet. Dette sker på ansøgers egen regning og risiko. Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 1, at klagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse, godkendelse eller dispensation efter loven.

En tilladelse efter § 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage over en tilladelse efter § 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det følger af husdyrbruglovens § 81, stk. 3.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for domstolene jf. husdyrbruglovens § 90, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder regnet fra datoen for offentliggørelse af afgørelsen.

8 KOPI AF AFGØRELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 84:

- Ejer og ansøger: Nikolaj Kristian Jensen, Søndervangsvej 23, 4583 Sjællands Odde
- Miljøministeren: Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, mst@mst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, seost@sst.dk

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 86 - lokale foreninger:

- Ingen har ønsket underretning (jf. husdyrbruglovens § 61)

Klageberettigede i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 87 - landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Andre:

- Konsulent: VKST Husdyr & Miljø, Fulbyvej 15, 4180 Sorø v/ Ann Frost, af@vkst.dk

Orientering om afgørelsen er sendt til følgende:

- Naboer og andre berørte, der bor inden for konsekvensområdet for lugt (radius 353 meter)

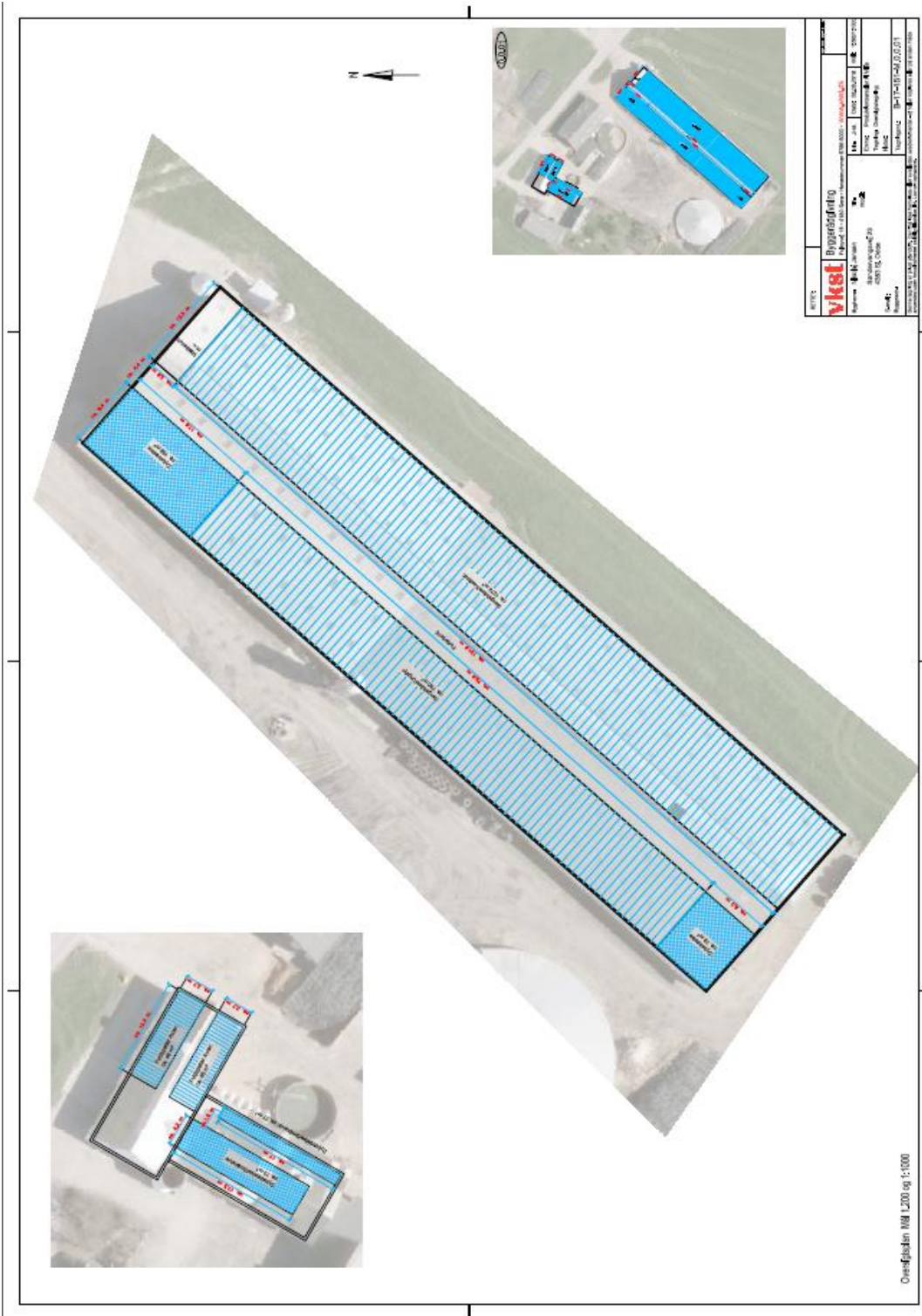

9 BILAG

- Bilag 1: Situationsplan: Placering af stalde og gyllebeholdere mv.
- Bilag 2: Situationsplan: Placering af produktionsarealer i staldafsnit
- Bilag 3: Teknologiblad: Fast overdækning af gyllebeholdere.
- Bilag 4: Ansøgers BAT redegørelse med proportionalitetsberegninger
- Bilag 5: Oversigt over love og regler på afgørelsestidspunktet

BILAG 2 - Situationsplan: Placering af produktionsarealer i staldafsnit

BILAG 3 - Teknologiblad: Fast overdækning af gyllebeholdere

Fast overdækning af gyllebeholder med telt

Vejledende indretnings-, drifts- og egenkontrolvilkår

I det følgende er der formuleret forslag til indretnings-, drifts- og egenkontrolvilkår, som kan være relevante, såfremt den ovenfor beskrevne teknologi anvendes i forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug. Formålet hermed er at henlede opmærksomheden på, hvordan den beskrevne miljøeffekt opnås i praksis ved fastsættelse af vilkår. I relation til fastsættelse af vilkår skal det understreges, at vilkår kun skal meddeles efter en konkret vurdering og skal være præcise og forudsigelige i deres indhold, så en manglende efterlevelse af vilkårene let kan påvises og håndhæves af tilsynsmyndigheden. De vejledende vilkår er udarbejdet af Miljøstyrelsen i samarbejde med en kommunal sparringsgruppe sammensat af et repræsentativt udsnit af landets kommuner – i såvel geografisk som størrelsesmæssig henseende – samt med de forfattere, som har udarbejdet den tekniske del af Teknologibladene.

Indretning og drift

1. Gyllebeholder nr. ____ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
2. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømming og udbringning af gylle.
3. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
4. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

5. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vejledning til den kommunale sagsbehandler

Der skal fastsættes vilkår om, at teltoverdækningen forsynes med et indvendigt skørt for at sikre mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.

For så vidt angår vilkår nr. 2 omfatter de nævnte handlinger også fjernelse af bundfald i gyllebeholderen.

Teltoverdækningen vil kunne kontrolleres ved et tilsyn på husdyrbruget, derfor er der alene stillet vilkår til egenkontrol i forhold til afvigelser fra normal drift. Såfremt der sker skade på teltoverdækningen, vil den ammoniakreducerende effekt formindskes. Derfor er det vigtigt, at landmanden får sådanne skader repareret hurtigst muligt. Det kan være relevant for kommunen som tilsynsmyndighed – som skal føre tilsyn med, at vilkårene i godkendelsen overholdes, at få underretning om større skader på den faste overdækning af gyllebeholderen, da dette kan have betydning for, om emissionsgrænseværdien for ammoniak overholdes i praksis.

Fast overdækning af gyllebeholdere kan også udgøre et virkemiddel til opfyldelse af emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT i de situationer, hvor der er krav om at gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning, jf. husdyrgødningens bekendtgørelses regler.

I relation til egenkontrolvilkåret om logbog (vilkår nr. 5), skal det bemærkes, at der i visse af de øvrige Teknologiblade også stilles vilkår om, at landmanden skal føre logbog samt opbevare visse former for dokumentation sammen med denne logbog. Kommunen bør – af hensyn til både landmand og tilsyn – i sin fastsættelse af vilkår om egenkontrol tilstræbe, at der føres én samlet logbog på husdyrbruget for alle relevante oplysninger, såfremt det er praktisk muligt. Det vil både lette landmandens administrative byrder i forbindelse med driften af husdyrbruget og samtidig sikre, at tilsynet vil have en nem adgang til alle relevante oplysninger i forbindelse med tilsynets udøvelse.

BILAG 4 - Ansøgers BAT redegørelse med proportionalitetsberegninger

Øds herred Kommune
Att.: Lone Husted Sørensen

Sorø den 20. april 2018

Hyllegård, Søndervangsvej 23, 4583 Sj. Odde. Proportionalitetsberegninger vedr. BAT for ammoniakfordampning

Ansøgningen om miljøgodkendelse af dyreholdet på ovenstående adresse, overholder ikke det vejledende BAT krav i forhold til reduktion af ammoniak for stalde og lagre, idet der mangler 621 kg ammoniak for at kravet er opfyldt. Der fremsendes derfor redegørelse for om BAT kravet kan opfyldes ved brug af miljøteknologi.

Overdækning af gyllebeholder:

Det er muligt at overdække yderligere en gyllebeholder. Dette vil medføre en reduktion af ammoniakfordampningen på 50 kg. Det regnes for proportionalt årligt at bruge 100 kr. pr reduceret kg ammoniak, svarende til at der kan bruges 5.000 kr./år til overdækning af gyllebeholderen. Det vurderes, at indkøb og opsætning af en overdækning vil koste omkring 250-350.000 kr., svarende til 25-30.000 kr./år. Denne teknologi er således ikke proportional og dermed ikke BAT.

Forsuring af staldgylle:

En del af stalden er forsynet med rundskyl og principielt kan der derved installeres gylleforsuring i denne del. Forsuring vil reducere ammoniakfordampningen med 804 kg, svarende til at der kan bruges 80.400 kr./år til teknologien. Investeringen beløber sig til omkring 750.-850.000 kr. Hertil kommer driftsudgifter på omkring 30-50.000 kr./år. Det vil desuden formodentlig være nødvendigt, at etablere en ekstra gyllebeholder, idet forsuret gylle ikke må blandes med ikke-forsuret gylle. Der er pt. 2 gyllebeholdere på ejendommen, men det er med den aktuelle kapacitet ikke muligt at sikre en separation af de to typer gylle fra stalden. En ny gyllebeholder vil koste 250-500.000. Samlet set vil der skulle investeres over 100.000 kr./år. Denne teknologi er således heller ikke proportional og dermed ikke BAT.

Etablering af fast gulv:

Sidste mulighed for at reducere ammoniakfordampningen er at udskifte den eksisterende staldgulv (spaltgulv) med et fast drænet gulv. Denne ændring vil kunne reducere ammoniakfordampningen med 751 kg, svarende til 75.100 kr./år. En ændring af staldens gulv vil koste i omkring 3-5 mio. kr., svarende til 100-160.000 kr./år ved en 30-årig afskrivning. Denne teknologi er således heller ikke proportional og dermed ikke BAT.

Der ses således ingen mulighed for at nedbringe ammoniakfordampningen yderligere fra ejendommen, idet ingen af ovennævnte teknologier er BAT.

Med venlig hilsen

Ann Reitan Frost
Miljø- og Arbejdsmiljøkonsulent
Tlf.: 21 65 72 31
af@vkst.dk

Fulbyvej 15
4180 Sorø
5786 5000

Agrovej 1
4800 Nykøbing
5484 0999

www.vkst.dk

BILAG 5 - Oversigt over love og regler på tilladelsestidspunktet

Husdyrbrugloven

Lovbek. nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Bek. nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Bek. nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Opbevaring af døde dyr

Bek. nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Affaldsbekendtgørelsen:

Bek. nr. 1309 af 18. december 2012 om affald

Naturbeskyttelsesloven

Lovbek. nr. 1122 af 3. september 2018 om naturbeskyttelse

Habitatbekendtgørelsen

Bek. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Habitatdirektiv

Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

Museumsloven

Museumslov jf. lovbek. nr. 358 af 8. april 2014